

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

Δ/νση: Σαμάρα 13
Τ.Κ.: 49 100, Κέρκυρα
ΤΗΛ: 26613-62279
Πλ.: Σ. Τιμοθεάτος
e-mail: dnsi_periv_xor_sched@pin.gov.gr

Κέρκυρα, 15/04/2022
Αριθ. Πρωτ.: οικ. 30577/12835

ΠΡΟΣ:

Δ/νση Διοίκησης
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων
email: gramsylorg@pin.gov.gr

ΚΟΙΝ.:

1. Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Χωροταξίας
2. Γενικό Δ/νση Υποδομών και Μεταφορών

ΘΕΜΑ: ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Α. Γενικά Στοιχεία

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την πενταετία 2021-2025, η αναπτυξιακή στρατηγική του οποίου, στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την περίοδο 2021-2025, συνάδει με τη συνολική στρατηγική του ΥΠΕΝ προκειμένου η Ελλάδα να εφαρμόσει ένα βιώσιμο και κλιματικά προστατευτικό μοντέλο ανάπτυξης και καθορίζεται από το πλαίσιο των στόχων και των πολιτικών που θέτουν επιμέρους στρατηγικά κείμενα όπως το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ), το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) κτλ.

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος ορίζεται το σύνολο της εδαφικής επικράτειας της χώρας και στην παρούσα ΣΜΠΕ αναλύονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις που πρόκειται να προκύψουν από την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων δράσεων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης στο σύνολο της επικράτειας.

Οι επτά, στρατηγικές θεματικές προτεραιότητες του παρόντος ΤΠΑ αφορούν:

- Το κύμα ανακαινίσεων, δημόσιων κτιρίων, οικιών και κτιρίων του τριτογενούς τομέα προκειμένου να μειωθεί ριζικά η σπατάλη ενέργειας για θέρμανση, ψύξη, φωτισμό.
- Τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις και δράσεις για τις ΑΠΕ, με στόχο να παύσει η λειτουργία ακριβών και ρυπογόνων πετρελαϊκών μονάδων και να γίνει εκμετάλλευση του μεγάλου δυναμικού ΑΠΕ του αιγιακού χώρου, στοχεύοντας στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ταυτόχρονα περιορίζοντας το κόστος ενέργειας και την εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα.
- Την ηλεκτροκίνηση, έτσι ώστε να μειωθούν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στον τομέα των μεταφορών και να αποφορτιστεί το αστικό περιβάλλον από τους πολλούς ρυπαντές που συνεπάγεται η λειτουργία εκατομμυρίων οχημάτων με κινητήρα εσωτερικής καύσης.
- Τις δράσεις για την προστασία της Φύσης, της Βιοποικιλότητας και των δασών με σκοπό τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη μείωση των επιπτώσεων της ρύπανσης στη δημόσια υγεία και τα οικοσυστήματα και την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.
- Την απολιγνιτοποίηση και τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των περιοχών που εξαρτώνται από τη λιγνιτική βιομηχανία.

- Τη χωροταξία σε συνδυασμό με τη βιώσιμη ανάπτυξη που στόχο έχουν την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των πολιτών με την προώθηση της αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης, την κατοχύρωση της παραγωγικής και κοινωνικής συνοχής, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο του εθνικού χώρου και στις επί μέρους ενότητες του.
- Τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων με επείγοντα στόχο να ξεφύγει η χώρα από τις απαρχαιωμένες πρακτικές διάθεσης των αποβλήτων, υιοθετώντας μια ορθολογική πυραμίδα πρακτικών διαχείρισης δηλ. πρόληψη, ανάκτηση-ανακύκλωση, ενεργειακή και άλλη αξιοποίηση και τέλος διάθεση του όποιου υπολείμματος. Ο τομέας παρέμβασης των αποβλήτων κρίνεται και ο δυσκολότερος λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τη διαχείριση αλλά και τη δυσκολία αλλαγής νοοτροπίας που απαιτεί η πρόληψη και η ανακύκλωση στην πηγή.

Το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΥΠΕΝ, σχεδιάστηκε με βάσει είκοσι πέντε (25) Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους, που αντιστοιχίζονται τόσο με τους Ειδικούς όσο και με τους Αναπτυξιακούς Στόχους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης..

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται σε 260.000.000€, με το 74% εξ αυτών να αφορά στον Αναπτυξιακό Στόχο του ΕΠΑ Πράσινη Ανάπτυξη.

Β. Περιεχόμενα και προϋπολογισμός του ΤΠΑ

Το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 του ΥΠΕΝ χωρίζεται σε 2 υποπρογράμματα, ένα για τον τομέα της Ενέργειας και ένα για τον τομέα του Περιβάλλοντος με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) να χαρακτηρίζονται ως Ενέργειας (Ε) και Περιβάλλοντος (Π). Το ΤΠΑ-Ενέργειας περιλαμβάνει τρεις (3) Άξονες προτεραιότητας (ΑΠΕ) και το ΤΠΑ-Περιβάλλοντος δύο (2) Άξονες προτεραιότητας (ΑΠΠ) - πλέον ενός Άξονα Τεχνικής Βοήθειας για κάθε υποπρόγραμμα βάσει των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων των τομέων παρέμβασης του ΥΠΕΝ στο ΤΠΑ. Οι συγκεκριμένοι Άξονες Προτεραιότητας αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες Προτεραιότητες των Αναπτυξιακών Στόχων/ Πυλώνων του ΕΠΑ και περιλαμβάνουν τις επιμέρους Κατηγορίες Δράσεων του ΕΠΑ. Ειδικότερα:

- Οι Άξονες Προτεραιότητας του Τομεακού Υποπρογράμματος Ενέργειας του ΥΠΕΝ (ΑΠΕ) είναι οι εξής:
 - I. Άξονας Προτεραιότητας «Εξυπνη Ανάπτυξη (Ενέργεια)» (ΑΠΕ1)
 - II. Άξονας Προτεραιότητας «Πράσινη Ανάπτυξη (Ενέργεια)» (ΑΠΕ2)
 - III. Άξονας Προτεραιότητας «Ανάπτυξη Υποδομών (Ενέργεια)» (ΑΠΕ3).
- Οι Άξονες Προτεραιότητας του Τομεακού Υποπρογράμματος Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ (ΑΠΠ) είναι οι εξής:
 - I. Άξονας Προτεραιότητας «Εξυπνη Ανάπτυξη (Περιβάλλον)» (ΑΠΠ1)
 - II. Άξονας προτεραιότητας «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον) - Κυκλική Οικονομία» (ΑΠΠ2).

Ο προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 στα 260.000.000 €. Το κύριο βάρος της χρηματοδότησης των έργων (74,0%) του ΥΠΕΝ με πόρους του ΕΠΑ εντάσσεται στον Αναπτυξιακό Στόχο «Πράσινη Ανάπτυξη», το 6,3% του π/υ εξυπηρετεί τον Αναπτυξιακό Στόχο «Εξυπνη Ανάπτυξη», ενώ το 19,3% του π/υ εξυπηρετεί τον Αναπτυξιακό Στόχο «Ανάπτυξη Υποδομών». Το 0,3% του π/υ του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ εξυπηρετεί τις ανάγκες για Τεχνική Βοήθεια καταναμημένο στον τομέα Ενέργειας (ΑΠΕ4) και στον τομέα Περιβάλλοντος (ΑΠΠ3).

Οι Άξονες Προτεραιότητας που συγκεντρώνουν για το ΥΠΕΝ τη μεγαλύτερη χρηματοδότηση για την περίοδο 2021-2025 είναι κατά σειρά ιεράρχησης οι εξής:

- ΑΠΠ2 «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον) – Κυκλική Οικονομία», όπου μέχρι τέλος του 2025 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν 99.700.000 (38,3%)
- ΑΠΕ2 «Πράσινη Ανάπτυξη (Ενέργεια)», όπου μέχρι τέλος του 2025 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν 92.750.000€ (35,7%)
- ΑΠΕ3 «Ανάπτυξη Υποδομών (Ενέργεια)», όπου μέχρι τέλος του 2025 εκτιμάται ότι θα δαπανηθούν 50.250.000€ (19,3%)

Η μεγαλύτερη έμφαση του αντικειμένου υλοποίησης του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ, δίδεται στην επίτευξη της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΕΠΑ για την περίοδο 2021-2025, όσον αφορά στη δημιουργία ενός Βιώσιμου και Κλιματικά Προστατευτικού Μοντέλου Ανάπτυξης για τη χώρα. Ειδικότερα, όσον αφορά στον αναπτυξιακό στόχο Πράσινη Ανάπτυξη οι περισσότεροι Άξονες Προτεραιότητας καλύπτουν επιμέρους τομείς του ειδικού στόχου για την Προστασία του Περιβάλλοντος, ενώ και οι υπόλοιποι Άξονες Προτεραιότητας συμβάλουν στην ικανοποίηση προτεραιοτήτων του ΕΠΑ 2021 – 2025 που αφορούν είτε στην περαιτέρω ανάπτυξη της Κυκλικής Οικονομίας και την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, είτε στον ψηφιακό μετασχηματισμό συγκεκριμένων τομέων της δημόσιας διοίκησης και στην ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής που συνεισφέρουν σημαντικά στην ανάπτυξη της χώρας.

Γ. Εναλλακτικά Σενάρια

Οι εναλλακτικές δυνατότητες εφαρμογής του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης, οι οποίες εξετάζονται στην παρούσα ΣΜΠΕ είναι οι ακόλουθες:

- **Μηδενική λύση**, όπου διερευνάται η εξέλιξη της περιβαλλοντικής κατάστασης της χώρας στην περίπτωση που δεν υλοποιηθεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα και οι αναπτυξιακές δυνατότητες που παρέχει μένουν αναξιοποίητες.
- **Εναλλακτικό Σενάριο 1 (Προτεινόμενο)**: το κύριο βάρος της χρηματοδότησης των έργων του ΥΠΕΝ με πόρους του ΕΠΑ εντάσσεται στον Αναπτυξιακό Στόχο «Πράσινη Ανάπτυξη», και ακολουθεί ο Αναπτυξιακός Στόχος «Ανάπτυξη Υποδομών» του τομέα ενέργειας. Μικρότερο ποσοστό καταλαμβάνει ο Αναπτυξιακός Στόχος «Εξυπνη Ανάπτυξη».
- **Εναλλακτικό Σενάριο 2**: οι πόροι του Αναπτυξιακού Στόχου «Πράσινη Ανάπτυξη» (ΑΠΕ2 και ΑΠΠ2) αποδυναμώνονται προκειμένου να ενισχυθούν οι Αναπτυξιακοί Στόχοι «Ανάπτυξη Υποδομών» (ΑΠΕ3) και ο Αναπτυξιακός Στόχος «Εξυπνη Ανάπτυξη» (ΑΠΕ1 και ΑΠΠ1) των δύο Τομέων Ενέργειας και Περιβάλλοντος. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται ισόρροπη κατανομή των πόρων μεταξύ των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Στην περίπτωση αυτή ενισχύονται σε μεγαλύτερο βαθμό δράσεις των ΑΠΕ1 και ΑΠΠ1.

Η μηδενική Λύση απορρίπτεται εξαιτίας της δυσμενέστερης βαθμολόγησης ως προς τα δύο Εναλλακτικά Σενάρια. Συγκρίνοντας τα δύο Εναλλακτικά Σενάρια παρατηρείται ότι στο 2ο Σενάριο αν και δεν περιλαμβάνει αρνητικές επιπτώσεις, υστερεί ως προς το πλήθος των θετικών επιπτώσεων ως προς το 1ο Σενάριο και για αυτό το λόγο θεωρείται το 1ο Σενάριο ως επικρατέστερο.

Δ. Αξιολόγηση του προτεινόμενου Σεναρίου 1 και Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Από την αξιολόγηση του προτεινόμενου σεναρίου παρατηρείται ότι οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των τριών Αξόνων Προτεραιότητας στο Υποπρόγραμμα Ενέργεια (ΑΠΕ1, ΑΠΕ2 και ΑΠΕ3) και του Άξονα Προτεραιότητας «Εξυπνη Ανάπτυξη» στο Υποπρόγραμμα Περιβάλλον (ΑΠΠ1), στις περισσότερες περιβαλλοντικές παραμέτρους/στόχους που εξετάστηκαν στην παρούσα ΣΜΠΕ, αξιολογούνται ως «ουδέτερες» ή «περιορισμένες επιπτώσεις». Ειδικότερα δε ο Άξονας Προτεραιότητας «Εξυπνη Ανάπτυξη» στο Υποπρόγραμμα Ενέργεια (ΑΠΕ1) και ο Άξονας «Πράσινη Ανάπτυξη-Κυκλική Οικονομία» στο Υποπρόγραμμα Περιβάλλον (ΑΠΠ2) εξαιτίας των δράσεων που περιλαμβάνουν δεν σχετίζονται άμεσα με την πρόκληση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στον ΑΠΠ2 καταγράφονται κυρίως θετικές επιπτώσεις ενώ απροσδιόριστες θεωρούνται οι επιπτώσεις για το στόχο «Διαφύλαξη της ποσότητας και ποιότητας των εδαφών και μείωση της ρύπανσης αυτών» εξαιτίας ορισμένων έργων υποδομής που προτείνονται (π.χ αντιπλημμυρικά). Σημαντική θεωρείται η συμβολή στο σύνολο των ΑΠ του Προγράμματος στην «Αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση των οικονομικών συνθηκών» ενώ δεν καταγράφεται συσχέτιση με το στόχο «Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος».

Αναλυτικά στο Κεφάλαιο 7 της ΣΜΠΕ (σελ. 150-171) προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι δυνητικές σημαντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ και περιγράφονται οι

προτάσεις, κατευθύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιωνδήποτε δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται συγκεντρωτικά η συνολική εκτίμηση της κάθε περιβαλλοντικής παραμέτρου σε σχέση με τους Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος που αξιολογήθηκαν, σύμφωνα με το προτεινόμενο Σενάριο 1.

Α/Α	Περιβαλλοντικές Παράμετροι - Στόχοι	ΑΠΕ 1	ΑΠΕ 2	ΑΠΕ 3	ΑΠΠ 1	ΑΠΠ 2
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – ΧΛΩΡΙΔΑ – ΠΑΝΙΔΑ						
1	Προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς του δημόσιου χώρου και της βιοποικιλότητας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
2	Αειφόρος διαχείριση δασών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >>
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ – ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ/ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
3	Βελτίωση των συνθηκών υγείας του πληθυσμού	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
4	Αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση των οικονομικών συνθηκών	!,+ >>	!!,+ >	!!,+ >	!!,+ >>	!!,+ >
5	Καθορισμός και ορθολογική ρύθμιση των χρήσεων γης	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
6	Βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών και της προσβασιμότητας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ						
7	Διασφάλιση της καλής χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >
8	Αποφυγή ρύπανσης υδάτων εξαιτίας των αστικών λυμάτων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
9	Διασφάλιση επάρκειας ύδατος για την ανθρώπινη χρήση και των αρδευτικών αναγκών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
ΕΔΑΦΟΣ – ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ						
10	Διαφύλαξη της ποσότητας και ποιότητας των εδαφών και μείωση της ρύπανσης αυτών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	?
11	Περιορισμός των αστικών αποβλήτων και ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης μέσω ανακύκλωσης, λιπασματοποίησης	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >>
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ– ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΘΟΡΥΒΟΣ						
12	Διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών της ατμόσφαιρας	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	!,+ >>
13	Έλεγχος και μείωση κυκλοφοριακού θορύβου	ΟΧΙ	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ- ΕΝΕΡΓΕΙΑ						
14	Περιορισμός της παραγωγής Αερίων του Θερμοκηπίου στον τομέα της ενέργειας	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
15	Ενίσχυση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια	!!,+ >>	!!,++ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
16	Υλοποίηση δράσεων που περιορίζουν τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >>
17	Περιορισμός της επικινδυνότητας από τον κίνδυνο πλημμύρας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >>
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ – ΤΟΠΙΟ						
18	Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
19	Ανάπλαση υποβαθμισμένων τοπίων και προώθηση φυσικού και αστικού περιβάλλοντος	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>

Επεξήγηση:

(++)	Επιπτώσεις ισχυρά θετικές	!!	Ισχυρή πιθανότητα
+	Επιπτώσεις θετικές	!	Μέτρια πιθανότητα
(++)	Επιπτώσεις ισχυρά αρνητικές	>>	Μόνιμη ή μεσο-μακροπρόθεσμη
-	Επιπτώσεις αρνητικές	>	Προσωρινή ή βραχυπρόθεσμη
+/-	Επιπτώσεις ανάμικτες	A	Επιπτώσεις Αναστρέψιμες
?	Επιπτώσεις απροσδιόριστες	OXI	Περιορισμένες επιπτώσεις ή χωρίς συσχέτιση

Όπως είναι αναμενόμενο, ο ΑΠ «Πράσινη Ανάπτυξη-Κυκλική Οικονομία» στο Υποπρόγραμμα Περιβάλλον (ΑΠΠ2) είναι αυτός με την θετικότερη συνεισφορά στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Στο σύνολο του Προγράμματος δεν καταγράφονται αρνητικές ή ανάμικτες επιπτώσεις ή και «μη αναστρέψιμες». Ακόμη και για σημαντικές μεταβολές που ενδεχομένως προκύψουν για ορισμένους περιβαλλοντικούς παράγοντες, θεωρείται σκόπιμο να διερευνηθούν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια κατά την εκπόνηση των ΜΠΕ για όσα έργα ή δράσεις αυτές απαιτούνται.

Επιπλέον, όσον αφορά στην εκτίμηση των διασυνοριακών επιπτώσεων, όπου εξετάστηκε η πιθανότητα πρόκλησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε συμβαλλόμενα μέλη της Σύμβασης του Espoo που έχει κυρώσει το Πρωτόκολλο του Κιέβου για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, διαπιστώθηκε ότι συνολικά δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι χώρες αυτές είναι η Βόρεια Μακεδονία και Αλβανία και από τις χώρες μέλη της ΕΕ, η Βουλγαρία και Ιταλία (θαλάσσια σύνορα) και όπως διαπιστώθηκε η εφαρμογή του Προγράμματος δεν θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον των ανωτέρων διασυνοριακών περιοχών ενώ οι προτεινόμενες προτάσεις, κατευθύνσεις και μέτρα του Προγράμματος για την πρόληψη, τον περιορισμό και εξάλειψη των επιπτώσεων λαμβάνουν υπόψη την παράμετρο των διασυνοριακών επιπτώσεων.

Ε. Επισημάνσεις Υπηρεσίας & Προτεινόμενοι Όροι

Κατόπιν μελέτης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Όλα τα νέα έργα ή δραστηριότητες που θα προκύψουν από την εφαρμογή των δράσεων του ΤΠΑ θα πρέπει να έχουν πλήρη εναρμόνιση με όλα τα χωροταξικά και διαχειριστικά σχέδια, τόσο σε Εθνικό όσο και σε Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο. Συνεπώς, θα πρέπει πάντοτε να λαμβάνονται υπόψη, εκτός των άλλων, τα Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια, το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, ο Τοπικός Χωρικός Σχεδιασμός, τα ισχύοντα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας του Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Βορείου Πελοποννήσου (EL02) στο οποίο περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής Κεφαλονιάς-Ιθάκης-Ζακύνθου, του ΥΔ Δυτικής-Στερεάς Ελλάδας (EL04) όπου περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής ποταμών Λευκάδας-Μεγανησίου και του ΥΔ Ηπείρου (EL05), στο οποίο περιλαμβάνονται οι λεκάνες απορροής Κέρκυρας-Παξών, το εν ισχύ ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων κ.τ.λ.
- Θα πρέπει να ακολουθούνται οι όροι, οι περιορισμοί και οι κατευθύνσεις καθώς και τα μέτρα για την αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως περιγράφονται στα Κεφ. 7.4, 7.5 και 8 της ΣΜΠΕ και αφορούν στα εξής:
 - ✓ Μέτρα για βιοποικιλότητα, χλωρίδα και πανίδα
 - ✓ Μέτρα για τον πληθυσμό, την ανθρώπινη υγεία και τα υλικά περιουσιακά στοιχεία
 - ✓ Μέτρα για τους υδατικούς πόρους και τα υγρά απόβλητα
 - ✓ Μέτρα για το έδαφος και τα στερεά απόβλητα
 - ✓ Μέτρα για την ατμοσφαιρική ρύπανση, τους κλιματικούς παράγοντες και την ενέργεια
 - ✓ Μέτρα για την προστασία του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Σε ότι αφορά τυχόν έργα και δραστηριότητες που θα προκύψουν με την υλοποίηση του Προγράμματος, οι επιδράσεις τους θα πρέπει να εξεταστούν κατά τη φάση της περιβαλλοντικής τους αδειοδότησης, με τη

Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που θα εκπονηθεί για το καθένα. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων που θα εκτιμηθούν, καθώς στη φάση αυτή θα υπάρχει σαφέστερη πληροφορία για το σχεδιασμό των έργων.

- Να εφαρμοστεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης τόσο κατά τη φάση κατασκευής των έργων όσο και κατά τη φάση λειτουργίας αυτών, με το οποίο να παρακολουθούνται κατ' ελάχιστο οι εξής παράμετροι: α) Βιοποικιλότητα (Χλωρίδα-Πανίδα), β) Ατμόσφαιρα, γ) Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή, δ) Έδαφος και στερεά απόβλητα, ε) Υδατικοί Πόροι και υγρά απόβλητα, στ) Τοπίο και Πολιτιστική κληρονομιά, ζ) Πληθυσμός-Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον και Ανθρώπινη υγεία σύμφωνα με τους ενδεικτικούς δείκτες που προτείνονται στην ενότητα 7.5 της ΣΜΠΕ.
- Όσον αφορά στα έργα και τις δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ορίων προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 θα πρέπει να εκπονείται Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης σύμφωνα με το Νόμο 4014/2011 και τις προδιαγραφές της Υ.Α. 170225/2014 (Α' Κατηγορία) ή της Υ.Α. 52983/1952/2013 (Β' Κατηγορία), η οποία θα εστιάζει στις επιπτώσεις στα είδη και τα ενδιαίτηματα σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής.

Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαστε θετικά επί της ΣΜΠΕ του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ λαμβάνοντας υπόψη ότι στο σύνολο του Προγράμματος δεν καταγράφονται αρνητικές ή ανάμεικτες επιπτώσεις ή και «μη αναστρέψιμες», ούτε σημαντικές διασυννοριακές επιπτώσεις, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην Πράσινη Ανάπτυξη, στοχεύοντας σε ένα βιώσιμο και κλιματικά προστατευτικό μοντέλο ανάπτυξης, υπό τους όρους και τις κατευθύνσεις της ΣΜΠΕ για την αντιμετώπιση πιθανών επιπτώσεων καθώς και τις επισημάνσεις της υπηρεσίας.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΙΜΟΘΕΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΛΟΓΟΣ ΠΕ/Α'**